

BON

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo
BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,
Josef Černý, Mgr. Lenka Moravcová

stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská, Radka Gottwaldová,
sestry z Rokole

1/2025

Duben

Všechno se zelená a pučí,
včelky z úlu už venku hučí.
Sluníčko nám pěkně hřeje,
krtek si hromádky ryje.

Jaro už pomalu přichází,
zima nám pryč odchází.
Sněženky, bledule, jara poslové,
petrklíče a narcisy jeho sluhové.

Užívejte teplé paprsky sluníčka
a přejme si hodně zdravíčka.

Astronomické jaro začíná jarní rovnodenností a končí letním slunovratem. Termíny počátku a konce mohou být o dva dny posunuty kvůli nepravidelnostem souvisejícím s přestupnými roky. Rozdělení roku na jaro, léto, podzim a zimu je zřetelně vidět pouze v oblasti mírného a subarktického pásu. V oblasti tropů roční doby v podstatě neexistují. V subtropích může být rok rozdělen zpravidla na dvě období – období dešťů a období sucha, v okolí severního a jižního pólu je po celý rok zimní počasí (hrají zde ovšem velkou roli polární den a noc).

Jaro je pro mě nejkrásnější období roku. Mám ráda, když se začíná všechno zelenat. Otepluje se a sluníčko hřeje tak akorát. Zpívají ptáci a začínají kvést sněženky a bledule. Začínáme uklízet po zimě, hrabeme listy a připravujeme zahrádku.

Na jaře jsou také **Velikonoce**. Což je hlavní svátek křesťanů, ve kterém se oslavuje zmrtvýchvstání Ježíše Krista. V Česku je při něm prastarou tradicí hodování a pomlázka. V jiných zemích jsou zvyklosti značně odlišné.

Velikonocům předchází **masopust**. Je to období na přelomu ledna a února a končí postní dobou. Ve světě se v téže době slaví například karneval v Riu nebo karneval v Santa Cruz de Tenerife.

U nás se masopust znovu objevuje. Slaví se většinou na vesnicích, kde jdou v průvodu masky, dělá se pravá zabíjačka a pečou se koblížky. Slovo "masopust" pochází z latinského "carne vale," což znamená "sbohem maso".

Ještě nesmím zapomenout na **Filipojakubskou noc**, nebo jak chcete „pálení čarodějnic“.

Je to lidový zvyk spojený s pálením ohňů a vírou v čarodějnice, který se odehrává v noci ze 30. dubna na 1. května. Na některých místech bývá zvykem na hranici upalovat loutku představující čarodějnici. Musíme si připomenout, že první máj je proslulá Valpuržina noc a všude v povětrí je

plno neviditelných čarodějnic na pekelných pochůzkách. Dalším typickým zvykem bylo metání zapálených košťat do vzduchu a nošení jejich ohořelých částí domů pro ochranu. Kromě toho se v souvislosti s nadcházejícím **prvním májem** stavěla májka, uklízelo hospodářství a chlévy. Umísťovaly se větvičky do oken za účelem ochrany.

Doufám že i vy už se těšíte, že je jaro a začíná hřát sluníčko?

Přeji vám hlavně zdravíčko.

složila a napsala: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od posledně?

11. ledna – tříkrálová sbírka

1. března – masopustní průvod a večer zábava a rozloučení s Basou bohdašínskou

10. března – veřejné zasedání

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Informace z obecního úřadu

Dne 10. 3. 2025 za účasti pěti zastupitelů a dvou občanů obce proběhlo veřejné zasedání obecního zastupitelstva.

Zastupitelstvo schválilo:

- Závěrečný účet a hospodaření obce za rok 2024, které skončilo přebytkem 1.680.000 Kč.

Dále zastupitelstvo schválilo finanční dary:

- Kultura Rychnov na knihy, Marta s.r.o. na provoz pojízdné prodejny, Pečovatelská služba, Linka bezpečí, škola Dobřany a Svaz včelařů.

Další informace z obecního úřadu.

Vodovod

Stavba vodovodu je v plném proudu. Nyní se buduje přivaděč z Bydla a tento týden již začala stavba řadu z pole od Štěpánů.

Přípojky se postupně upřesňují, avšak fyzicky se přípojky začnou budovat cca v červenci.

Předpokládaná omezení v nejbližší době? Obyvatelé na dolním konci obce již nyní musí počítat s občasným omezením průjezdu případně přístupu ke svým nemovitostem. Nyní se budují části řadů u mne přes dvůr a zezadu k paní Aleně Linhartové. Od příštího týdne začnou budovat řadu od Štěpánů v poli směrem do obce. Křižovatka se státní silnicí by měla být omezeně průjezdná v květnu a červnu.

Do konce dubna by měl být dobudován přivaděč a o rozvodech v obci vás budu informovat esemeskami.

Po Velikonocích by měli začít připravovat přechod vodoteče u kapličky. Takže minimálně čtrnáct dní bude omezen přístup k obecnímu úřadu a souvisejícím nemovitostem. O potřebě přeparkování

vozidel budete včas informováni. Možnost parkování bude na ploše proti bývalé prodejně a případně na hřišti u Rychetských. Z důvodu zachování průjezdnosti obce v době stavby Vás prosím o minimum parkování podél komunikace.

Územní plánování – pořízení nového územního plánu

Připravuje se čístopis pro připomínkování. Po předání čístopisu budete vyzváni k podání připomínek či pozměňovacích návrhů. Bohužel však musím konstatovat, že se legislativa v tomto ohledu podstatně zpřísnila a možnosti záboru pozemků k případným stavbám jsou velice omezené.

Na závěr si Vás ještě jednou dovoluji požádat o trpělivost a ohleduplnost během stavby vodovodu, jelikož se čas od času nebudete schopni dostat s autem až k domovu.

Děkuji.

Josef Černý-starosta

11. ledna prošel vesnicí průvod tří králů (letos bylo králů opravdu hodně.... 😊), který jako každý rok lidem oznamuje, že se jim v Betlémě narodil Spasitel. Zpívají, přejí šťastný nový rok a píší na dveře požehnání. Při tom sbírají peníze do úředně zapečetěných pokladniček. Z těchto peněz jsou každoročně podpořeny stovky záměrů, drobných projektů pro lidi v nouzi.

V Bohdašíně se vybralo 10.170,-Kč.

Všem dárcům-spoluobčanům děkujeme. A koledníkům také patří velké poděkování, že zvládli putovat dům od domu v mrazivém a větrném počasí.

1. března prošel Bohdašínem masopustní průvod. A večer se konala zábava s živou hudbou a bohatou tombolou.

Večer se četla basa bohdašínská, co všechno provedla a na závěr nechybělo její spálení u hasičské nádrže. Symbolické ukončení staré a zrození nové.

Akce se vyvedla, jako každý rok..... 😊
A velké poděkování patří všem, kdo se na akci podíleli ať už přípravou hasičárny, darem do tomboly či pohoštěním na večer.

BASA BOHDAŠÍNSKÁ

2024 - 2025

**NA SVĚT PŘIŠLA - 10. ÚNORA 2024
K VĚTŠINĚ PŘEŠLA - 1. BŘEZNA 2025**

Vážení pozůstalí, smuteční hosté, bratři a sestry,

sešli jsme se dnes, při této pietní vzpomínce, abychom se v tomto předjarním období rozloučili s naší milovanou, nenáviděnou a mnohdy opovrhovanou Bohdašínskou basou.

Basa jako obvykle během svého krátkého ročního života prováděla kousky potměšilé, hrubé, mnohdy hloupé ale taky veselé, potřebné a pochvaly vhodné.

Basa, jako již každoročně, se věnovala skutkům spojených s dopravou.

Jednalo se o drobné nehody, poruchy, údržbu a v neposlední řadě též nedochvilnost.

To když basa tak nějak nevěnovala pozornost nerovnostem na vozovce a zadařilo se. Dvě proražená kola znamenala stopku v další jízdě. Jelikož jako každý motorista vozila pouze jedno náhradní kolo, projížďka na lafetě jí byla odměnou. Možná již vozí dvě rezervní kola.

Basa se též rozhodla vyrazit na cestu v podroušeném stavu. Jelikož se však místo cesty pokoušela k jízdě použít dno místního potoka, byla zpozorována a jejímu řádění byla provedena přítrž.

Basa se též odnaučovala nedočkavosti. Při drobné zácpě uvázla mezi kamiony a rozhodla se situaci řešit radikálně. Nu což, sjedu z komunikace támhle na poli se otočím a pojedu jinudy. Myšlenku se jala okamžitě realizovat. Na pole ještě dojela, bohužel z pole jí již nebylo dáno, dodávku zahrabala až po uši a čekání na vytažení bylo podstatně delší, nežli vyčkat v té drobné zácpě.

Trochu obsáhleji se teď budu věnovat vyjížděním malých i velkých motocyklů.

Rád bych zde připomněl činnost basy, kterou jsem již četl. Nedochvilnost. Basa se totiž již po dva roky sveřepě snaží jakýkoliv odjezd co možná nejvíce oddálit. Vrcholem však byl loňský odjezd velkých motocyklů. V hodinu odjezdu měla basa ještě svůj motocykl napůl rozebraný a odjezd byl takřka o tři hodiny oddálen. Ptáte se, co jí k tomu vede, snad strach z jízdy, možná potřebuje více času, aby se psychicky vyrovnala s nasednutím na motocykl. V neposlední řadě se však domnívám, že ji je to jenom proto, aby si nezkazila imič.

To že se i na malém motocyklu nechá bourat, si basa vyzkoušela hned při odjezdu z Bohdašína. Při jízdě z kopce si vyřadila a počala si porovnávat výstroj. Malý motocykl vytušil příležitost a base předvedl jaké to je, když se při řízení jednou rukou zastaví zadní kolo. Řečeno slovy basy, prostě jsem se vyválela. Drobné oděrky a poškozená výstroj basu nemrzela, avšak rozbité malé nádoby na alkohol, ty zamrzely.

Drobné i vážnější poruchy však basa též zařídila. Rozpadlá ložiska a upadlá rozeta zavinila, že basa nedojela na Ještěd. Věčně ucpaný karburátor a pravidelné zastavování nebralo konce, dokonce též basa pořídila z dvouválcového stroje utvořit jednoválcový, to když při jízdě po dálnici propálila jeden píst.

Basa nám také předvedla výhody elektrických aut. To když druhý den při výjezdu malých motocyklů při návratu z Ještědu doprovodná elektrododávka ukazovala dojezd ještě 17 km. V dolíku mezi dvěma obcemi se však zastavila a přestala komunikovat. Basa sehnala v jedné obci

traktor na odtažení k jedné stodole, a bylo jí umožněno připojit se na elektrickou síť. Malé, mnohdy historické stroje dál jeli bez doprovodu a dojeli všechny do cíle v kempu. Elektrická dodávka se k nim připojila až po třech hodinách a i nadále sháněla možnost dobytí na cestu domů.

Přestanu se však věnovat výjezdům na motocyklech a vrátím se k zásluhám basy při údržbě techniky. Jednoho dne basa zapráhla kárku za malotraktor s vědomím, že jedno kolo není úplně v pořádku, to ještě otočku do lesa vydrží. Ale znáte to „Jak se do lesa volá, až se kolo utrhne“ Kolo nevydrželo, basa však měla štěstí, kolo neupadlo, pouze se zaseklo a base nezbylo než káru dotáhnout domů smykem. To jindy však basa zcela ignorovala jakýkoliv plán údržby, řekněme zemědělského stroje MF-70. Olejové náplně jako by neexistovali, proto nebylo třeba je kontrolovat. Stroj byl trpělivý a dalo by se říci, že i snaživý a učenlivý. Dokonce to chvíli vypadalo, že se stroj vše naučil, ale pak se něco pokazilo. Jízdy bez oleje stroji zase tolik neprospěly, rozpadlá převodovka byla base odměnou. Kamarádi pomohli s opravou a basu to snad poučilo.

S údržbou, ale tou papírovou se pojí i příběh basy a jejího dvoukolového stroje. Basa jezdila na projížďky i túry a postupně zatoužila po silnějším stroji. Štěstí ji přálo a odpovídající stroj sehnala a přivezla, projela technickou a přihlásila k provozu. Co tedy s původním strojem, vypulírovat, naleštit a nabídnout k prodeji. Basa si tedy porovnávala doklady a najednou se zhrozila, její stroj má již přes půl roku propadlou technickou. Takže cesty po republice ale i v zahraničí probíhaly na motorce bez oprávnění k provozu, to se to z nevědomosti base blblo.

Pojďme však již pryč od dopravy, basa se věnovala i jiným činnostem.

Basa se přičinila v tom, že nám v obci z malých kluků vyrůstají řádní chlapi. Společenství několika chlapců testovalo pevnost oplůtku na jedné ze staveb na dětském hřišti. Pokusy rukou, nohou, po chvíli přece jenom jedna laťka povolila a netrvalo dlouho a oplocení bylo zlikvidováno. Kam s otrhanými plaňkami, no přece do potoka, tam nebudou vidět. Nadšení chlapců však netrvalo dlouho. Po krátkém důrazném vyšetřování vše vyšlo najevo a mladíci byli odhaleni. Nadšení mládenců pravděpodobně nesdíleli jejich rodiče, kteří oplůtek společně zase opravili. Možné došlo i k nějakým trestům, ale to k životu prostě patří, snad chlapci trochu poznali rozdíl mezi správným a špatným.

Další příhody se pojí se zvířátky. Base volá soused, kamarád a říká, na dvoře mám nějaké kozy, přijď sem, chytíme je a bude něco do pekáče. Basa s hrůzou odvětlí, ty vole to jsou moje kozy. Přesto byli odchyceny a vrátili se majiteli do ohrady.

To další příhoda již tak dobře neskončila. Basa postupně dobudovává ohradu kolem svých ovcí, avšak ještě v době, kdy ohrada nebyla zcela dokončená měla vzácnou návštěvu. Její ohradu s ovci navštívil vlk, pro několik ovcí tato návštěva skončila tragicky. Dnes již má basa ohradu zcela vybudovanou a doufá, že tato případné další návštěvě zamezí.

Proto musím příhody se zvířátky zakončit trochu šťastněji. Base trvale utíká její bílý pes, pobíhá po obci a někdy navštíví i okolní obce, a tak se stalo že pes byl odchycen v jedné z okolních obcí a jelikož má známku i s kontaktem na majitele nebyl problém zavolat. Basa však byla právě odjetá v jiné části republiky a tak jí nezbylo telefonicky požádat souseda, zdali by pro pejska nezajel a nedovezl ho zpět domů.

Jistě jste si všimli, že jsem doposud nemluvil o kouscích, které basa provádí pod vlivem alkoholu. Skoro by se zdálo, že basa s tímto zlovykem skoncovala, ale kdeže.

Basa řádně asistovala při střelení. Střelmistři se činily, a alkohol tekla proudem. Basu též poctili návštěvou policisté, pogratovali chvíli se pobavily a zase jeli dál. Bohužel tato jejich návštěva nebyla poslední. V pozdějších hodinách se objevila stěžující si osoba na hluk, střelmistři posilnění dobrým mokem však nedbali a sveřepě pokračovali ve své činnosti. Osoba se tudíž dostavila podruhé, vzduchem snad prolétl i nějaký skot a posléze se dostavily přivolání policisté. Tato návštěva však již tolik příjemná nebyla. Nakonec to vyřešila mírná pokuta a výslužka pro stěžující si osobu a vše bylo v dobrém zažehnáno. Noční klid již byl nadále dodržován, to i z důvodu, že stav střelmistrů již nedovoľoval další rámus. Zkrátka to dělo již nebyli schopni nabít.

Jindy při pečení pstruhů v klubovně basa pravděpodobně trochu více holdovala zlatavému moku, a tak snad z důvodu únavy či dobrého jídla si v klubovně dala dvacet. A tehdy došlo

k záhadě, nikdo s přítomných si nedokázal vysvětlit, jak je to možné, že se basa probudila s pomalovaným obličejem a nalakovanými nehty. Nic netušíc, basa posléze vyrazila k domovu. Naštěstí si basa v koupelně všimla svých doplňků a vše před spaním řádně odstranila, takže nemuselo dojít k případnému vysvětlování. Basa tak zdárně zakončila další svůj náročný den.

Basa se též účastnila blahopřání jubilantům sboru. Poklábosila, popila a po odchodu od jubilanta se s ostatními domluvila, že by potřebovala ještě přikrmit. Slovo dalo slovo a s alkoholem pokračovala na další zastávce. Basa byla dokrmená, možná i překrmená, nebál bych se použít slovo přežraná, až jí kamarádi říkali, domů už nechod', zůstaň spát tady. Ne basa vyrazila, neznámým způsobem se dostala domů a po probuzení a návštěvě garáže došlo k divení. Tady snad byli zloději, ne to jenom basa vše zpřeházela, jak se dostávala domů.

Od teď již budu basu jenom chválit.

Z běžných záslužných činností basy musím některé vyzdvihnout.

Basa při povodních domlouvala možnou výpomoc. Od oficiálních institucí však nebyl zájem, tak basa po domluvě vyrazila pomáhat příbuzným a dalším postiženým do města Jeseník. Po tři dny vypomáhala pod vedení tamního krizového štábu kde se dalo. Zpět se basa vrátila sice utahaná ale s příjemným pocitem dobře odvedené práce.

Basa však dokázala opravit obě požární nádrže a vybudovat čističky na čištění vody v letním období. Takže po dlouhých letech byla horní nádrž celé letní období připravená přijmout koupající se děti a další plavce, kteří se přišli jenom v horkých letních dnech schladit. Po ukončení léta a s příchodem chladnějšího podzimu však nádrž začala sloužit další činnosti, a to otužování. Otužování se chytlo a pokračuje i v zimních měsících.

Za tyto a mnoha dalších záslužných činností tak patří base upřímné poděkování.

Ukončeme však tyto řeči a důstojně se rozlučme s naší zesnulou se všemi poctami, které ji náleží, a přestaňme ji oplakávat, neboť dnes nás sice opouští, ale zároveň se rodí další a již vymýšlí, jakými skutky nás v příštím období obdaří.

Napsal: Josef Černý

OD ŠKAREDÉ STŘEDY PO VELIKONOCE

Období od škaredé neboli popeleční středy do Velikonoc se nazývá postní období. Popeleční středa vždy připadá na čtyřicátý den před Velikonocemi, letos to bylo 5. března. Radovánkám býval konec, zabijačkové dobroty ze zimního období jsou pryč a maso vystřídaly brambory, kroupy, hrách, čočka a začalo období půstu, střídmosti, rozjímání, očištění se od hříchů a také příprav na Velikonoce. Jednalo se o poměrně pochmurné období. Každá neděle v období půstu má zvláštní pojmenování a je opředená pověrami a zvyky.

Popeleční středa bývala a pro mnohé dodnes je dnem přísného půstu. Světí se popel z ratolestí, posvěcených minulý rok na Květnou neděli, a kněz pak v kostele věřícím udělá na čele tímto popelem křížek, takzvaný popelec, se slovy „Pamatuj, že prach jsi a v prach se obrátíš.“ Naši předkové navíc obalili Popeleční středu řadou doporučení: nesmělo se příst a šít, štipat dříví ani drát peří. Kdo by neposlechl, toho by pokousaly blechy, nenesly by mu slepice, kulhaly krávy, len na poli by sežraly žáby a podebíraly by se prsty.

1. neděle postní – Černá nebo Liščí a také Pučálka (9. března 2025) První postní neděle po Popeleční středě se jmenuje Černá. Jméno si vysloužila díky černým šatům, do kterých se

oblékaly v tento den ženy vzhledem k nastávajícímu půstu. Na některých místech se této neděli říkalo Liščí. Příčinou byly postní preclíky, posypané mákem a solí. Maminky je pekly v noci a pak je věšely na stromy v zahradách, aby si děti myslely, že je tam poztrácela liška. V zahradě se děti pomodlily, snědly preclíky a další rok je prý nikdy nebolely zuby. Také se vařila pučálka - tradičně k obědu. Je to pokrm z předklíčeného (pučeného) máčeného hrachu, který se nechává máčet předem aspoň dva dny. Voda se pravidelně mění (aspoň 2x za den) a tak by pučálka neměla nadýmat.

2. neděle postní – Pražná nebo Sazometná (16. března 2025) Tato druhá postní neděle má své jméno podle jednoho z jídel, nazývaného „pražmo“. Byl to postní pokrm z nedozrálých naklíčených zrn obilí, z upražených i neopálených klasů. Z pražma se také připravovala polévka „praženka“. Jinak se v domácnostech smýčilo, bílilo, uklízelo a mylo a odtud vznikl přídomek „sazometná“.

3. neděle postní – Kýchavná (23. března 2025) Ano, název pramení od kýchání, a to snad proto, že si lidé navzájem přáli, aby nekýchali. Mělo se totiž za to, že kýcháním začíná mor. Tak se zrodila známá reakce při kýchnutí: „Pozdrav (tě) Pán Bůh.“ Zároveň se ale tvrdilo, že kdo na Kýchavnou neděli kýchne třikrát za sebou, bude celý rok zdrav, díky jinému přesvědčení, že kýchání čistí hlavu. V jiném kraji by vám zase přísahali, že pečlivé počítání kýhanců vám ten den prozradí za kolik let umřete. Takže raději nekýchat.

4. neděle postní – Družebná, Středopostní nebo Růžová (30. března 2025) Sředopostní neboť tvořila pomyslný střed čtyřicetidenního půstu. Jinde zas „růžebná“ nebo „růžová“, protože tato barva v kostelech střídá fialovou postní barvu. Tento den měl výsadní postavení: půst mohla na tuto krátkou chvíli přerušit zábava. Mládež se scházela na návších a každý s sebou přinesl něco dobrého k snědku. V domácnostech se pekly plněné koláče zvané družbance, chodívalo se na návštěvy (ženich s družbou do domu, kam chtěl o pomlázce přijít na námluvy) a děti vítaly jaro.

5. neděle postní – Smrtná neděle (6. dubna 2025) Pátá neděle postní má temný název, ale je plná veselí a radosti. Ze vsi se totiž vynáší slaměná Smrtka, někde zvaná Mařena, Mořena, smrtholka, Morena či Čaramura. V okamžiku, kdy loutka ze slámy shoří anebo sletí do potoka, skutečně začíná jaro.

6. neděle – Květná (13. dubna 2025) Neděle nazývaná také Palmare, Beránková či Palmová oslavuje památku vjezdu Krista do Jeruzaléma, kde ho lid vítal zelenými palmovými ratolestmi. U nás palmy nerostou, a tak jejich roli převzaly vrbové proutky zvané kočičky. Ty se na Květnou neděli světlí v kostele, aby se zase napřesrok na popeleční středu spálily na popel. Květnou nedělí začíná pašijový týden s Modrým pondělím, Šedivým úterým, Škaredou středou, Zeleným

čtvrtkem, Velkým pátkem, Bílou sobotou a Nedělí velikonoční.

V dnešní době si můžeme postní období také „užít“. Můžeme si dát půst od čokolády, televize, počítačů nebo vína anebo provést celkovou oblíbenou jarní očistu neboli detox za pomoci bylinkových čajů, chrolelly a zeleného ječmene. Postní neděle už nemají v dnešní době svoji tradiční podobu a zvyky se pomalu vytratil, ale nám nic nebrání v tom, udělat si z jarního období čas regenerace, očisty a rozjímání nad probouzející se přírodou.

zpracovala: Lenka Moravcová

Velikonoce se stejně jako Vánoce slaví na celém světě. Zvyky a tradice jsou sice různé, ale význam zůstává stejný – pro ateisty jsou Velikonoce vítáním jara, pro věřící oslavou znovuzrození Ježíše Krista. A jaké tradice se dodržují v různých koutech světa?

V Americe se na Velikonoce o víkendu schází rodiny a zdobí vajíčka. Ta potom schovají různě po domě i na zahradě a v neděli ráno je děti hledají s tím, že je ukryl velikonoční zajíček. Výzdoba je jako o všech svátcích v Americe velice pompézní. V Kanadě se pořádá hon na

vajíčka a na Velikonoční pondělí se servírují vejce smíchaná s javorovým sirupem.

V Mexiku jsou Velikonoce nejen připomínkou smrti Krista, ale zároveň přehlídkou lidové tvořivosti a představitivosti. Přípravy na oslavy trvají někdy i několik měsíců. Společnou tradicí napříč regiony je zapalování obrázků nebo krabic, které symbolizují Jidáše. V městě Ciudad Santos si mladí mučedníci z řad místní omladiny nesou těžké dřevěné kříže a ostatní je bičují. Na Velikonoční sobotu se v tomto městě pálí slaměná socha Jidáše a tato tradiční akce již připomíná spíše karneval. Chlapci se oblékají jako dívky, někteří mají tváře zakryté maskami, všichni tančí a zpívají.

Velikonoce v Austrálii jsou velmi významným svátkem, dalo by se říci, že jsou významnější než Vánoce. Tradičním pokrmem jsou tzv. „Hot Cross Buns“, tedy sladké housky či malé mazance s rozinkami a křížem na vrchu, pořádají se také přátelské pikniky.

Filipínské Velikonoce se z našeho pohledu slaví krutým a těžce pochopitelným způsobem. Po celé zemi totiž pořádají průvody, během kterých se někteří věřící nechávají jako Ježíš Kristus přibít na kříž. Někteří účastníci průvodů se nechávají bičovat řemeny a bambusem. Během těchto poutí velmi autenticky napodobují poslední Kristovu cestu, aby se tak vykoupili z vlastních hříchů.

Ve Finsku koledují děti převlečené za čarodějnice. K Norským velikonočním svátkům neodmyslitelně patří velikonoční detektivky. Kromě knih se k tomuto zvyku připojila i média. Všechny velké televizní stanice vysílají kriminální a detektivní příběhy. Noviny otiskují články, z kterých se mohou čtenáři pokusit odvodit, kdo je pachatelem. Detektivními příběhy jsou dokonce potištěny i krabice s mlékem.

V přímořských městech Chorvatska se na Velikonoce konají náboženské průvody. Své procesí má téměř každé město i vesnice a ta by se cestou neměla potkat. Jedno z největších a také nejdelších probíhá na ostrově Hvar, kde se věřící vydávají na cestu dlouhou 22 kilometrů. Jeden z věřících s dobrým jménem a velkou silou po celou dobu pochodu nese 18 kilogramů těžký kříž.

Velikonoce v Itálii a Řecku jsou především ve znamení mnoha procesí, karnevalů, průvodů masek, ohňostrojů a gastronomických hodů. Oslavy Velikonoc v těchto jižních zemích jsou velmi veselé a obyvatelé si je skutečně užívají.

Ve Francii můžete potkat o Velikonocích lidi s papírovou rybou na zádech. Pokud někoho takového potkáte, pak jste potkali osobu, která se stala terčem velikonočního vtípku poisson d'avril. Jeho pointou je připevnit nepozorovaně papírovou rybu na záda každému, kdo se ocitne ve vašem okolí.

V Anglii nemají pomlázky, ale mimo slepičích vajíček barví i vajíčka křepelčí, krocaní, bažantí a dokonce i pštrosí, samozřejmě nechybí ani vajíčka čokoládová. Oblíbené jsou i velikonoční závody v pečení a konzumaci palačinek.

Každá země má své specifické velikonoční zvyky, o některých dalších se můžete dozvědět na webu www.milujivelikonoce.cz, ze kterého bylo čerpáno do tohoto článku.

Přejeme Vám krásné velikonoční svátky.

Zpracovala: Jana Petřů /zdroj: internet/

Zamyšlení

Dlouho jsem přemýšlela, jestli se do tohoto článku mám pustit, ale nakonec jsem si řekla, že toto téma mi už dlouho leží v hlavě a poslední dobou o něm hodně přemýšlím. Tak se pokusím své myšlenky vypsát. Pracuji ve školství už 35 let a občas se mě někdo zeptá, jestli jsou v dnešní době děti horší, než dřív. Za sebe odpovídám, nejsou horší, v žádném případě. Jen si myslím, že se za tu dobu hodně změnila společnost, výchova v rodině, rychlý nástup technologií, fungování společnosti, svět vůbec. A to vše má na dětskou duši vliv. Nejvíce mě znepokojuje (pořád se o tom píše) zhoršující se psychický stav dětí, nárůst dětí s psychickými problémy, sebepoškozování atd. Protože se s tím už občas potkám i na škole, kde pracuji, hodně o tom přemýšlím. Názory typu, může za to covid, odmítám. Spíš se v té době víc rozjelo, co už začínalo. Nechci působit jako konzervativní dinosaurus, vzhledem k tomu, že celý život pracuji s dětmi, myslím, že myšlením jsem vcelku mladá, ale přece jenom, občas srovnávám své dětství, dětství svých dětí a dětství těch, co mám v této době v družině.

Když vzpomenu na své dětství, tak se mi hned vybaví hry ve vesnici, schovávaná u zvonice, volejbal na hřišti, koupání v nádrži, sáňkování z Holých nebo Vymetálkova kopce. Pořád se něco dělo, pořád bylo kam a hlavně s kým jít, s kým povídat. Když jsem měla nějaké trápení, za našima jsem nešla, to se nedělalo, měla jsem tady přece obě Jany, ségru a sestřenky, člověk se svěřil a hned bylo líp.

Občas mi připadá, že dnešní děti pořád visí na sítích, mají tam hromadu přátel, ale chybí jim opravdový kamarád, opravdová parta. Nedávno jsem si povídala se čtvrtáky a ptala jsem se jich, jestli chodí jen tak ven, prostě si hrát. Někdo mi říkal, že ne, že má tolik kroužků, že nemá čas. Další, že ne, že ho to nebaví. Jeden kluk mi říkal: „Já bych i šel, ale nemám s kým. Nedávno jsem se domluvil tady s Martinem, že se setkáme na hřišti a pak jsem na něj hodinu a půl čekal.“ Martin se dotčeně ohradil: „Já za to nemůžu, taťka se s každým, koho jsme potkali, zapovídal, a tak nám to trvalo.“ Tak jsem nechápala: „Co s tím má společného taťka? „No on mě samotného nepustí.“

Tak jsem nechápala já, proč by desetiletý kluk nemohl sám dojít na hřiště na Hrádku, kde skoro nic nejedí. A to je, kromě sítí, podle mě další problém. Děti mají málo času pro sebe, jen tak si hrát, potkávat se s kamarády, prostě čas jen pro sebe. Kamarádka, vystudovaná speciální pedagožka a klinická logopedka byla nedávno na přednášce, protože my se musíme stále vzdělávat. Lektor jim tam vyprávěl zajímavou věc. Dětský mozek se samozřejmě vyvíjí. Potřebuje zpracovat informaci, potřebuje si i odpočinout. Když to vezmu třeba na sebe, jako dítě nebo dospívající jsem měla prožitek, třeba zmíněnou schovávanou, vybíjenou, taneční zábavu, kino (dodnes nezapomenu, když jsem poprvé v Dobrušce na plátně viděla Blízká setkání třetího druhu) doma jsem pak o zážitku povyprávěla, popřemýšlela a pak usnula. Mozek to zpracoval a odpočinul si. A ten lektor říkal, že dnešní děti (i dost malé) koukají na rychlá půlminutová či minutová videa a za třeba dvě hodiny jich shlédnou hrozně moc. Jenže jejich vyvíjející se mozek není schopen takovou sílu informací zpracovat, vyhodnotit a pak si odpočinout. A že z toho pak mohou vznikat různé psychické problémy, mozek je prostě přetížený. Mohou z toho vzniknout i potíže s učením, soustředěním a dále.

Dodal, že dětem do šesti let by vůbec mobil a tablet neměl přijít do ruky a i televize hodně omezeně. Špatné je i hraní počítačových her, protože jsou příliš rychlé a akční. V pubertě, hlavně u holek, je zase velké zlo sítě. Nejen, že jim hrozí napadení nějakým kyberpredátorem, ale ony si vytvoří skupinu, kde si píšou, a co by si neřekly ve škole z očí do očí, to si napíší na skupině a dokážou být fakt hodně zlé a kruté, zvláště když si vyberou někoho citově labilnějšího. V každé třídě jsou kápa, pak ten střed, který většinou obdivuje ty kápa a pak ti na druhém okraji.

Já jsem byla nedávno v Hradci Králové na celodenním školení s tématem Poruchy chování. Lektorem byl klinický psycholog Andrej Drbohlav. Tohoto pána jsem měla tu čest mít na přednášce

už v roce 2012, kde nám vyprávěl o střelbě na amerických školách. Tenkrát pronesl větu, otázka nezní jestli se bude střílet i na našich školách, otázka je kdy. Sami víte, že měl pravdu. Pan Drbohlav se asi 20 let zabýval psychologií vrahů. Ve věznicích se setkával s vrahy a vypracovával jejich psychologický profil. Napsal o tom dvě knihy – Psychologie sériových vrahů a Psychologie masových vrahů. Četla jsem jednu z nich a musím říct, hodně silné čtení. Po dvaceti letech odešel, myslím, že už byl asi vyhořelý. Říkal nám, že teď pracuje jako terapeut a zabývá se dětmi s poruchami chování, protože, jak sám řekl, tato práce mu dává smysl, ty děti při správné terapii může zachránit, mohou z nich vyrůst fajn lidé. Hned zdůraznil, že vždy je nějaký problém v rodině a že musí pracovat s celou rodinou. Vyprávěl nám různé příběhy a musím říct, že občas mi nebylo dobře po těle. Ukazoval nám různé kresbičky dětí a říkal, že podle kresbičky se dá poznat i u čtyřletého dítěte, jestli nemá psychopatické sklony. Ukazoval nám třeba kresbu šestiletého dítěte z listopadu 2024, kde dítě nakreslilo sebe od krve s nožem v ruce a pod ním pobodané zvíře. Psycholog řekl rodičům, ať v žádném případě nepořizují domů žádné zvíře. Rodiče nedbali a na Vánoce dali jeho sestře morče. Přežilo dva dny. Ten kluk ho rozpáral a pomaloval s ním stěny pokoje. Musím říct, že se mi to neposlouchalo dobře a že nad tím často přemýšlím. Říkal nám i další příklady, některé dost otřesné.

Říkal nám, že problém je malá nebo skoro nulová péče rodičů (dětí alkoholiků, narkomanů nebo naopak přespříliš kariérních rodičů) ale to je menší procento, dnes je podle něho spíš problém takzvaných helikoptérových rodičů. Vysvětlení – rodiče, kteří kolem svého dítěte krouží, opečovávají a nenechají mu skoro prostor pro sebe. Obojí není dobře. Prostě zlatý střed. Starat se, milovat dítě, ale nechat mu i prostor, ať může o něčem samo rozhodnout, nechat ho, ať si problém vyřeší samo (ono se tím učí a duševně otužuje), nechat ho, ať si občas i takzvaně nabije čumák, ono si to zapamatuje. Dítě musí cítit, že je milované, ale zároveň, že za něco je prostě samo odpovědné. Je potřeba z něho vychovat samostatnou bytost. Přednáška byla hodně zajímavá, hodně jsem si z ní odnesla. Na youtube se dají najít videa s panem Drbohlavem, doporučuji, jsou hodně zajímavá.

Tak doufám, že vás můj článek přivede k zamyšlení, jsou to pouze mé myšlenky a zážitky z přednášky, a vím, že nejsem žádný studovaný psycholog, jen pedagog s letitou praxí a milující děti. Jen mám někdy z této překotné doby, z těch dalších a dalších technologií trochu obavy, kam až to půjde dál. Technologie jsou dobrý sluha, ale v rukách našich dětí i velice zlý pán.

Napsala: Hanka Matějčková

Jaro plné naděje

Začíná jaro, příroda se probouzí a v trávě začínají vykukovat první kytičky. O jaru bylo už tolik napsáno i namalováno. Jarní sluníčko vzbuzuje dobrou náladu, sluneční paprsky probouzejí přírodu. Jaro znamená nejen vítězství nad zimou a nečasem, ale je především o naději. Přináší naději, že větve, na kterých raší pupeny a první květy, přinesou jednou plody, že se pole zazelená a bude obilí...

Také k nám do Rokole už zavítalo jaro. Letošní jaro je pro nás zvláštní, je ve znamení Svatého (jubilejního) roku, který se v katolické církvi slaví každých 25 let.

Tradice jubilejních roků vychází z inspirace židovskou tradicí, podle níž se každých 50 let vyhlašoval Svatý rok. Během něho se neobdělávala pole, vracela se zabavená půda, propouštěli se otroci. Samotný výraz „jubileum“ se odvozuje z výrazu „yobel“ - od trubky z beraního rohu, která začátek Svatého roku ohlašovala.

Podle Zákona Izraele spočívala spravedlnost především v ochraně slabých. „Vyhlásíte za svatý každý padesátý rok a vyhlásíte v zemi svobodu pro každého jejího obyvatele. Bude to pro vás milostivé léto ..., každý se vrátí ke svému majetku, každý se vrátí do své rodiny ... nebudete sít a nebudete sklízet plodiny země“ (Lv 25,8-12).

Církev dala starozákonnímu jubileu nový duchovní význam. Milostivý rok spočívá v odpuštění, jež je nabídnuté všem, a v možnosti obnovit vztah s Bohem i s druhými lidmi. Svatý rok má upevňovat víru, vést k bratrské solidaritě uvnitř církve i ve společnosti. Volá a vybízí věřící k upřímnějšímu a důslednějšímu vyznávání víry v Krista.

Svatý rok začíná většinou v noci na Štědrý večer otevřením tzv. svaté brány papežem v bazilice sv. Petra v Římě. Později jsou otevřeny i další brány hlavních papežských bazilik. Letošní Svatý rok je ve znamení naděje. „Poutníci naděje“ – tak zní jeho motto. Mnoho věřících putuje při této příležitosti do Říma. Koncem března se konala Národní pouť, chystá se pouť mládeže, pouť teenagerů, nemocných a další. Protože ne všichni mohou jet do Říma, bylo po celém světě vyhlášeno mnoho tzv. jubilejních míst, kde je možno obdržet stejné duchovní dary jako při putování ke „svatým branám“. V naší královéhradecké diecézi je takových míst osm a Rokole je jedním z nich.

Naději potřebuje celý náš rozbouřený svět. O naději jsou i nadcházející Velikonoce. Po každém Velkém pátku temnoty a utrpení přichází radost velikonočního rána vzkříšení.

Přejeme celému Bohdašínu a okolí radostné Velikonoce plné sluníčka, jarní pohody a naděje!

Sestry z Rokole

„Naděje to není přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl-bez ohledu na to, jak to dopadne.“ Václav Havel

POŘAD VELIKONOČNÍCH BOHOSLUŽEB:

ZELENÝ ČTVRTEK 17 HOD

VELKÝ PÁTEK 15 HOD

BÍLÁ SOBOTA 19 HOD

VELIKONOČNÍ NEDĚLE 7:30 HOD (vše v kapli domu sester) a v 15 HOD v kostele.

Bobr postavil hráz... a pobavil celý svět

Tak v dnešní době, kdy převažují negativní zprávy, mne tento článek pobavil a rozesmál. Tak bych se ráda s vámi o něj podělila...

Čeští bobři evropští způsobili v posledních týdnech mediální senzaci. V chráněné krajinné oblasti Brdy postavili sérii hrází a vytvořili přírodní mokřad, který nejen zadržuje vodu podobně jako přehrada, ale také ušetřili státu miliony korun. Výsledek? Příroda opět ukázala, že s vodou umí hospodařit lépe než lidé.

Příběh bobrů, zesměšněných úředníků a ušetřených milionů se stal vděčným námětem pro média a komiky po celém světě. Píše o něm americký The New York Times, britský The Guardian, kultovní National Geographic, zavtipkoval si i Jimmy Fallon v The Tonight Show a řada dalších.

Kauza se odehrála v Brdech u Padrťských rybníků. Tamní úřady plánovaly revitalizaci toku řeky Klabava kvůli zlepšení vodního režimu a ochraně raka kamenáče, která obnášela i výstavbu nové hráze. Jenže papírování a byrokracie se táhly roky. A tak se do díla pustili bobři. Sami od sebe, bez povolení a zadarmo. Postavili několik hrází, vytvořili mokřad, který je nesmírně cenný pro přírodu a je dvakrát větší, než původně plánovali lidé.

Bobři jsou považováni za jedny z nejlepších ekosystémových inženýrů v přírodě. Kácí stromy, staví hráze a upravují koryta toků tak, aby vytvořili bezpečné prostředí pro své nory. Vedlejším

efektem těchto staveb je zadržování vody, zlepšení kvality půdní vlhkosti a podpora biodiverzity. Vznikají tak útočiště nejen pro bobry, ale i pro různé druhy obojživelníků, ptáků a hmyzu. Bobří stavby také umožňují sedimentaci jemných částic a zlepšují fyzikálně- chemické složení vody.

Mokřady, které bobři vytvořili, mají velký význam. Zadržují totiž vodu v krajině, což je v suchých obdobích velmi důležité. V nově vzniklých mokřadech našel útočiště nejen ohrožený rak kamenáč, ale i mnoho dalších druhů rostlin a živočichů. Díky bobrům se tak podařilo vytvořit cenný biotop, který by jinak vznikl jen velmi složitě a nákladně.

Bobři svou aktivitou ušetřili státní kase nemalé peníze. Projekt revitalizace Klabavy měl stát 30 milionů korun, nicméně hlodavci zajistili stejnou funkci zdarma. A navíc lépe. Jak říká Jaroslav Obermajer z Agentury ochrany přírody a krajiny: „Bobr vždycky dobře ví, jak to udělat nejlépe. Místo, kde si postaví hráz nebo udělá nějaká opatření pro sebe, si vybere vždy lépe, než když my to projektujeme na papíře.“

Odborníci z ČVUT potvrdili, že bobří hráze dokážou zadržet ohromné množství vody. Například v případě řeky Křemelné vytvořili systém nádrží, které zadržují 12 389 m3 vody – to odpovídá přibližně čtyřem olympijským bazénům.

Není to poprvé, co bobři ukázali svůj inženýrský talent. I v Národním parku Šumava dokážou zadržovat obrovské množství vody a vytvářet tak cenné mokřady. Na Šumavě se navíc bobři stali součástí potravinového řetězce vlků, což přispívá k harmonii ekosystému. Pěkně zmapovaná je činnost bobrů v nádrži Žichlínek poblíž Lanškrouna. V článku časopisu Ochrana přírody je i nákladové ocenění jejich práce. Vyšlo to na 11 340 200 Kč s úsměvným dodatkem, že je to bez DPH.

Tak nevím, jak vás, mě tento článek potěšil a pobavil. Zároveň mi to připomnělo, jak důležitá je pro nás příroda, a jak bychom si jí měli vážit a chránit ji.

Napsala: Hanka Matějčková/zdroj internet

V druhém čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

1. dubna	paní Ljuba Rychetská	Bohdašín	84 let
21. dubna	paní Jana Kolářová	Rokole	82 let
26. dubna	pan Jiří Mach	Bohdašín	60 let
8. května	paní Katarína Grimová	Bohdašín	70 let
15. května	pan Pavel Faško	Vanovka	75 let
26. května	paní Jana Šimonková	Bohdašín	70 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

zpracovala: Jana Petruš

**Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i Bydla pohodové jaro,
dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.**

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 4. 4. 2025 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na petru.jana.29@seznam.cz.

Zasílání informací formou SMS

Znovu bychom chtěli požádat obyvatele a chalupáře, kteří nejsou v obecním sms-kovém systému a nechodí jim zprávy se sdělením z vesnice, aby se přihlásili na odkazu:

<https://www.bohdasin.cz/informacni-sms>

Na stránce zadáte mobilní telefonní číslo a jméno. Poté zaškrtnete, že chcete odebírat zprávy obecního úřadu a potvrzení . Pak kliknete na ikonu: „Přihlásit se k odběru“. A je to!

Hodně vás už podepsalo papír se souhlasem a již jsou přihlášení.

Ale stále vás je spousta nezaevidovaných.

Chtěli bychom tento systém začít používat i ohledně vodovodu. Proto by bylo vhodné, aby v systému byl vždy někdo z každého objektu-domu.

Kdo nemá možnost se přihlásit sám přes internet, tak se ozvěte panu starostovi, nebo mně a vyřešíme to společně.